

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΝΟΜΠΕΛ

**ΖΑΝ ΜΑΡΙ
ΓΚΥΣΤΑΒ
ΛΕ ΚΛΕΖΙΟ
Το χρυσό-
ψαρο**

Μετάφραση
Αθηνά
Ψαροπούλου,
Εκδόσεις
Πατάκη, 2008,
σελ. 216,
τιμή 10,50 ευρώ

Η εφεινή απονομή του βραβείου Νομπέλ στον Ζαν Μαρί Γκυστάβ Λε Κλεζιό έκανε γνωστό στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό έναν πολύ καλό πεζογράφο ο οποίος, αν δεν είχε τιμηθεί με το μεγαλύτερο διεθνώς λογοτεχνικό βραβείο, θα παρέμενε σχεδόν άγνωστος στη χώρα μας. Αλλωστε το μυθιστόρημά του *Το χρυσόψαρο* επέστρεψε στις βιτρίνες σε νέα έκδοση εννέα χρόνια μετά την πρώτη έκδοση, όταν και είχε περάσει σχεδόν απαρατήρητο. Κανένα σημαντικό βιβλίο τελικά δεν χάνεται, όμως θα ήταν άδικο να μείνει για μερικά ακόμη χρόνια στο σκοτάδι αυτό το ευαίσθητο βιβλίο το οποίο διαπραγματεύεται αριστοτεχνικά το ζήτημα της αθωότητας και της αυτογνωσίας μέσω του διαλόγου ανάμεσα στις παραδόσεις του Τρίτου Κόσμου

και στην κουλτούρα της Δύσης.

Γραμμένο σε πρώτο πρόσωπο το μυθιστόρημα αφηγείται την ιστορία της Λαϊλά από το Μαρόκο, η οποία στα έξι της χρόνια απάγεται και πουλιέται σκλάβο σε μια καλοσυνάτη ηλικιωμένη γυναίκα. Η γυναίκα αυτή γίνεται όχι μόνον η κυρία, αλλά και η γιαγιά της μικρής. Μετά τον θάνατό της ωστόσο η Λαϊλά βρίσκεται μετέωρη, μόνη και απροστάτευτη, αναγκασμένη να ζήσει στον κόσμο των άλλων που δεν τον γνωρίζει. Υπάρχει όμως και ένας άλλος κόσμος, ο δικός της, αυτός που άφησε πίσω της μετά την απαγωγή της και που ορίζει μια ταυτότητα την οποία της έχουν βίαια στερήσει. Αυτήν αναζητεί και αυτή την οδηγεί σε μια περιπέτεια ταξιδιών και αναζήτησης που μέσω της αφήγησης μετατρέπεται σε παραβολικό κάτοπτρο ενός διπλού κόσμου: του μύθου και

της ιστορίας, του ιστορικού πολιτισμού και της κουλτούρας των ριζών. Η παραβολή τούτη είναι το πλαίσιο στο οποίο ενηλικιώνεται η Λαϊλά. Σκηνές νοσταλγικές που παραπέμπουν στα παραμύθια εκτυλίσσονται σε όλο το βιβλίο ταυτοχρόνως με σκηνές σωματικής βίας και κοινωνικής σκληρότητας. Η παιδική ηλικία του πολιτισμού βρίσκεται στις αναμνήσεις και τις αναμνήσεις τις τροφοδοτεί το ταξίδι, είναι σαν να μας λέει ο Λε Κλεζιό, γράφοντας ένα παραμύθι για μεγάλους, όπως είπαν οι κριτικοί στη Γαλλία όταν πρωτοεκδόθηκε. Πρόκειται βέβαια και για συγκινητικό χρονικό της ενηλικίωσης. Πολύ χαρακτηριστικά άλλωστε η ηρωίδα το συνοψίζει στο τελευταίο κεφάλαιο, όταν λέει ότι βγαίνει από τον κόσμο της οικογένειας και μπαίνει στον κόσμο του έρωτα, όπου όλα μπορούν να ξεκινήσουν από την αρχή.